

MENTE ET MALLEO GŁÓWNEGO GEOLOGA KRAJU

Powrót do tradycji prezentowania najważniejszych działań w polskiej geologii

Krzysztof Galos^{1, 2}

Wzorem moich poprzedników na tym stanowisku – Krzysztofa Szamalka i Jacka Jezierskiego – pragnę wrócić do dobrej, a zarzuconej już dość dawno temu tradycji prezentowania na łamach *Przeglądu Geologicznego* kierunków najważniejszych działań głównego geologa kraju oraz zespołów i instytucji mu podległych.

Poszczególne obszary planowanych prac natury organizacyjnej, koncepcyjnej czy legislacyjnej będą prezentowane przeze mnie stopniowo w ramach comiesięcznych felietonów w tym cyklu. Z pewnością będą one dotyczyć choćby takich kwestii, jak:

- ❑ korekta lub być może nawet fundamentalna zmiana formalnoprawnych uwarunkowań działalności geologicznej i górniczej;
- ❑ zmiany w modelu i zakresie działania administracji geologicznej i służby geologicznej;
- ❑ istotna korekta Polityki Surowcowej Państwa oraz doprecyzowanie mechanizmów jej implementacji;
- ❑ próba zauważalnego zbliżenia zasad i warunków funkcjonowania krajowej branży geologiczno-górniczej do standardów międzynarodowych;
- ❑ zrównoważony rozwój wykorzystania górotworu do celów magazynowania i składowania różnych substancji;
- ❑ dalszy postęp w zakresie wykorzystania energii geotermalnej;
- ❑ intensyfikacja współpracy międzynarodowej w obszarze geologiczno-surowcowym.

Bez wątpienia, działania te będą miały na celu istotną korektę czy też – w niektórych obszarach – zasadniczą zmianę podejścia do gospodarowania zasobami Ziemi. Litosfera jest bowiem istotnym elementem środowiska, z którego zasobów od wieków korzystają

społeczeństwa, a zasoby te stanowią podstawę funkcjonowania i budowania dobrobytu poszczególnych państw. I tak musi być w przyszłości, przy czym działalność gospodarcza w górotworze – w tym eksploatacja złóż różnego rodzaj kopalin i wód, ale też składowanie czy magazynowanie substancji – powinna być realizowana w coraz bardziej zrównoważony sposób, z należyty uwzględnianiem kwestii środowiskowych i społecznych oraz potrzebą stopniowego, aczkolwiek zapewne dość szybkiego dopasowywania się branży geologiczno-górniczo-surowcowej do standardów ESG³.

Dla realizacji tych działań kluczowe będzie zapewnienie otwartej, środowiskowej debaty nad poszczególnymi kwestiami celem wypracowania optymalnych kierunków zmian i docelowych rozwiązań. Odbywać się ona musi z odpowiednim udziałem środowisk rządowych, naukowych, gospodarczych, prawniczych, samorządowych, pozarządowych i wielu innych. Ważny będzie w tym względzie także odpowiedni przekaz medialny, należycie zrozumiały dla społeczeństwa, ukierunkowany na wytłumaczenie m.in. celów i sposobów wprowadzania nowych rozwiązań, a tam gdzie to konieczne – próbujący rozwiewać pojawiające się z różnych powodów obawy.

Otwarty i możliwie szeroki dialog jest jednym z niezbędnych warunków wprowadzenia takich zmian oraz ich końcowego sukcesu. Potrzebujemy bowiem żyć w takim państwie, w którym mamy zapewnione bezpieczne dostawy surowców i energii, jednak powinny być one pozyskiwane w sposób jak najbardziej zrównoważony. O szczegółach planowanych i realizowanych działań będę informować w następnych numerach *Przeglądu Geologicznego*, w dziale *Mente et malleo głównego geologa kraju*.

¹ Ministerstwo Klimatu i Środowiska, ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa

² Mianowanie na stanowisko głównego geologa kraju nastąpiło w dniu 25.01.2024 r. Ten felieton otwierający cykl publikacji ważnych dla przyszłości polskiej geologii przekazano do Redakcji *Przeglądu Geologicznego* 12.02.2024 r., jednak z powodu opóźnienia w wydawaniu czasopisma jest publikowany w numerze grudniowym 2023 r., którego formalna edycja jest datowana przed nominacją.

³ ESG jest to akronim od angielskich słów: *Environmental* – środowisko, *Social* – społeczne i *Governance* – zarządzanie, oznaczający zestaw kryteriów oceniających działalność firmy pod kątem jej wpływu na środowisko, relacji z pracownikami, dostawcami, klientami oraz jakości zarządzania.